

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2020-11-19 Nämndsinitiativ angående tolkning av alkohollagen

Besöksnäringen är oerhört viktig för Malmö. Utbudet av restauranger, barer och annan krogverksamhet sätter staden på kartan. Här finns några av de allra bästa i hela landet och ett utbud bredare än någon annanstans. Alla vi som representerar Malmöborna i politiska församlingar bör vara stolta över det. Det är nu vår uppgift att göra allt som står i vår makt för att rädda besöksnäringen från effekterna av covid-19 och de allt hårdare regleringar som väntar branschen.

Regeringen väntas fatta beslut om ett förbud mot försäljning av alkohol efter klockan 22.00. Förslaget har lovvärda syften men riskerar att utgöra den sista stöten mot besöksnäringen som redan haft ett oerhört svårt år med uppsägningar av personal, stängningar och konkurser. Att begränsa smittspridning är bra och kraftfulla åtgärder behövs, men om de inte kombineras med åtgärder som hjälper berörda branscher riskerar Malmös attraktivitet som besöksstad att gå helt förlorad tillsammans med många arbetstillfällen i en bransch där många har sitt första jobb.

Malmöborna har engagerat sig för att stötta sina favoritrestauranger för att de ska kunna finnas kvar även efter coronapandemin. Många går ut och äter på de restauranger som ordnar sin verksamhet på ett tryggt och säkert sätt ur ett smittskyddsperspektiv och många väljer s.k. take away-måltider för att bidra till branschens överlevnad.

En rad kommuner i Sverige, däribland Växjö och Nacka, har tillämpat en tillåtande tolkning av bestämmelserna i alkohollagen för cateringtillstånd och därmed möjliggjort för tillståndshavare att erbjuda servering av alkohol tillsammans med maten till sina kunder. Det är nu tid för Malmö stad att gå samma väg för att de krögare som än så länge överlevt 2020 ska kunna fortsätta göra det, för att rädda branschen och för att rädda jobben.

Serveringstillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap regleras i 8 kap 4 § alkohollagen (2010:1622). Kraven för ett sådant tillstånd är dels att lokalen där serveringen äger rum för varje tillfälle anmäls till och godkänns av kommunen och dels att den som bedriver cateringverksamhet ska ha ett eget kök för tillredning av mat. Utöver detta gäller givetvis alkohollagens övriga krav som ställs på tillståndshavare. Malmö stad har inga ytterligare krav för tillstånd för catering till slutet sällskap än de som ställs i alkohollagen (Malmö stads riktlinjer för alkoholserveringstillstånd, antagna av kommunfullmäktige 2018-03-22).

Nämnda kommuners tolkning av alkohollagen grundas alltså i bestämmelserna ovan om serveringstillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap i enlighet med 8 kap 4 § alkohollagen. Tolkningen skiljer sig från Malmö stads nuvarande tolkning i två avseenden. Det handlar dels om begreppet *serveringstid* och att socialnämnd eller motsvarande i respektive kommun gör tolkningen att serveringstiden upphör när serveringen är genomförd. Vid servering följs givetvis de krav som ställs på alla tillståndshavare i alkohollagen, vilket exempelvis innebär att minderåriga eller märkbart berusade personer inte serveras alkohol (3 kap 7 § alkohollagen). Det handlar också om respektive nämnds och förvaltnings tolkning och hantering av lagens krav på anmälan och godkännande av lokalen. I alkohollagens förarbete konstateras att *"Rutiner för hur ett sådant godkännande ska gå till avgörs lämpligen av kommunen själv"* (prop. 2009/10:125, s. 100). Serveringstillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap kräver normalt remiss till brandskyddsmyndighet för varje serveringstillstånd som godkänns för servering.

Det finns dock ett undantag avseende lokaler som inte är avsedda för allmänheten, i alkohollagens förarbete konstateras ”Att kravet inte gäller cateringverksamhet som sker i lokaler som inte är avsedda för allmänheten, t.ex. enskilda hem, ligger i sakens natur” (prop. 2009/10:125, s. 97-98). Tillståndshavaren ansvarar för att det är ett enskilt hem.

Vi kan alltså konstatera att det inom alkohollagstiftningens gränser finns ett utrymme att tillåta servering av alkohol tillsammans med mat inom ramen för serveringstillstånd för cateringverksamhet för slutna sällskap i enlighet med 8 kap 4 § alkohollagen. Det är inte heller uttryckligen olagligt och därmed bör tillståndshavare, eftersom de är just tillståndshavare, kunna använda denna möjlighet att sälja alkohol i hemmet till de Malmöbor som vill bidra till att vi även efter pandemin har en attraktiv besöksnäring i vår stad.

Partier med en konservativ syn på alkoholpolitiken kan tänkas motsätta sig detta med hänvisning till att det skulle innebära en ökad alkoholkonsumtion. Det är ett mycket märkligt antagande. Tillgången till alkohol är redan tämligen stor i Sverige, även om den är begränsad jämfört med många andra länder. Förslaget grundar sig inte heller i en ambition om att öka tillgången, utan att möjliggöra för Malmöbor som oavsett kommer att välja att dricka vin till sin måltid kan serveras vinet av den som tillhandahåller måltiden, istället för att köpa vinet på Systembolaget. Skillnaden i konsumtion kan alltså antas vara obefintlig, men skillnaden för Malmös krögare är ovärderlig. Vidare är konsumtionen dessutom kontrollerad i en högre utsträckning med detta förslag, eftersom de tillståndshavare som omfattas har en rad krav på sig för att bland annat undvika överservering. Den kontrollen existerar inte när Malmöborna väljer att köpa en flaska vin på Systembolaget och konsumerar denna i hemmet. Partier och dess företrädare som inte bara bryr sig om det lokala näringslivet, utan också önskar en ökad kontroll av alkoholkonsumtionen, bör således ställa sig positiv till förslaget.

Med anledning av ovanstående föreslår vi arbetsmarknads- och socialnämnden besluta

att uppdra åt arbetsmarknads- och socialförvaltningen att anse serveringstiden avslutad vid genomförd servering samt att tillämpa undantaget från brandskyddskravet i alkohollagen vid catering till slutna sällskap i lokaler som ej är avsedda för allmänheten

Malmö den 17 november 2020

Helena Nanne (M)

Joacim Ahlqvist (C)